

Klein, maar fijn

ROMILLY

*Een soepel zeilend gaffelzeilertje bewijst hoe snelheid
en comfort, traditionele wijsheid en geavanceerde techniek
prachtig samen kunnen gaan.*

Tekst: Robert Mens Fotografie: Peter Ches

Boefprofiel

AF EN TOE zeilt er een schip je blikveld in waarvan het silhouet onmiddellijk intrigeert. Als vanzelf koers je eropaf, in het voorbijgaan t de duim goedkeurend omhoog en over schouder geniet je nog even na. Zo'n hartoverende schoonheid is de *Romilly*, een zezemast loggertje dat met achterspriet al nog binnen de zeven meter blijft. Je zegt dat schoonheid alleen imponeert of omvang? Gezien haar klassieke lijnen en je het niet verwachten dat *Romilly's* ontwerp afkomstig is van Nigel Irens, Britse topontwerper die in de internationale hardzeilerij befaamd is om zijn *high tech* catamarans. De snelste

daarvan won de Jules Verne Trophy en joeg met een daggemiddelde van 960 kilometer in minder dan tachtig dagen rond de wereld. Irens is een technaut die met ruimtevaartmaterialen werkt en hij weet precies wat wind in de zeilen doet.

Eenvoud

Maar in 1993 hield Irens de jacht op alsmaar nieuwe snelheidsrecords voor gezien. Zijn diepgewortelde passie voor historische zeilschepen kwam weer boven. Steeds vaker dacht hij terug aan de tijd waarin hij met een originele, eigenhandig opgekalefaterde Shetland vissersjool langs de Engelse kust was gescharreld. Hoe hij 's nachts het vooronder inkroop bij het schijnsel van een petroleumlamp. Rondkijkend in de jachthavens van nu,

met al die voorspelbare standaard polyester toerjachten, vormde zich in zijn hoofd een *back to basics*-ontwerp.

'Traditionele schepen zijn allereerst prachtig om te zien. Maar als je er beter naar kijkt, blijken ze ook nog vol praktische vondsten te zitten, puur door de economie ingegeven. Zeelui van destijds wilden eenvoud en veiligheid om hun werk goed te kunnen doen. Wat nu comfort heet is door onze snelheidsmanie op de achtergrond gedrongen. Want je kunt je afvragen wat er de lol van is om met een lichtgewicht scherpjachtje tegen de golven op te hikken. Traditionele schepen hebben daar geen last van. Hun romp en tuigage zijn beproefd, ze zeilen soepel, dat herinnerde ik me van mijn eerste boot. Die eenvoud, dat pure zeilplezier wilde ik terughalen.' ▶

Klassieke lijnen gecombineerd met moderne materialen maken het zeilen met de Romilly tot een waar genot

Twee zomers geleden liet Irens de *Roxane* te water, het negen meter lange prototype waarmee hij zijn tot in detail uitgebreide concept aan de praktijk kon toetsen. Het stond model voor de kleinere Romilly, waarvan inmiddels het vijfde exemplaar op stapel is gezet. Het scheepje is gemaakt van tweezijdig epoxy gelamineerd houtcomposiet met een *red cedar*

TECHNISCHE GEGEVENS

loa	6,70 m
lwl	6,20 m
breedte	2,10 m
diepgang met midzwaard op	0,50 m
midzwaard neer	1,50 m
waterversplaatsing	1200 kg
ballast	600 kg
grootzeil	19,15 m²
bezaan	3,27 m²
ontwerp	Nigel Irens
	Yacht Design
bouw	Dartington
	Boatworks Ltd

Informatie: Dartington Boatworks Ltd, Staverton Bridge Mill, Totnes, Devon TQ9 6AH, UK. Tel.: 00 44 1803 762770. Fax: 00 44 1803 762377.

kern, wat een sterke en lichte romp opleverde van 6,20 m. Irens ontwerpt op de computer, maar controleert alles met een driedimensionaal schaalmodel, waaraan hij kan schaven en opdikken totdat het esthetisch perfect is. Het resultaat van dit ambachtelijke en voor een deel ook puur gevoelsmatige precisiewerk voert hij weer in de computer voor de definitieve bouwtekeningen.

Smokkelaars

Met een (trailerbaar) gewicht van 1200 kg, waarvan de helft in lood op de kielbalk, heeft de Romilly ver vooruit op de boeg en helemaal achter op de spiegel twee stagloze masten waarlangs loggerzeilen met doorgestoken gaffels worden gehesen. Groot voordeel van dit zeilplan - al in de vorige eeuw door Bretonse smokkelaars als het snelst en handzaamst beproefd - is dat een fok overbodig is, evenals een giek. Dat laatste voorkomt bovendien gevaarlijke situaties van laag over dek en kuip scherend rondhout bij een klaggijp. Het in brons beslag aangehangen roer laat zich met de extra lange helmstok licht sturen, de in hout afgetimmerde kuip is ruim bemeten, wat dit vestzak-zeilertje een heel plezierig en open karakter geeft. In de kuipvloer is een afsluitbare bun voor een buitenboordmotor (5 PK is voldoende) die, als de zeilen staan, onder de zitting wordt opgeborgen. De Romilly heeft een ophaalbaar midzwaard dat maximaal anderhalve meter diep steekt, wat haar met de bijgeleverde droogvalstelen uitstekend geschikt maakt voor de Waddenzee of voor water dat met een vaste kiel onbereikbaar is. Het zwaard draait met een simpel takel en blok in een waterdichte kast onder de kuip en breekt dus niet in de kajuitvloer.

Lichtgewicht

Massief houten randen langs de zeeg van de romp, ouderwets groen uitslaand messing beslag en patrijspooten; als je niet beter wist zou je denken dat deze *grand little boat* een met veel liefde gerestaureerd unicum uit de geschiedenis van de zeilvaart is. Toch heeft Nigel Irens zijn technische knowhow niet helemaal overboord gezet. De masten en gaffels van de Romilly zijn van supersterk koolstof- en glasvezel, gestoken in dekschachten van hetzelfde materiaal. De grootste weegt hooguit 20 kg en laat zich zonder al te grote inspanning uittillen en strijken. Die investering in lichtgewicht technologie betaalt zich dubbel en dwars terug in de zeileigenschappen. Ook bij zwaar weer houden deze moderne 'rondhouten' hun stijfheid, zonder dat de zeilen hun

vorm verliezen. Daarnaast compenseert het geringe gewicht bovenin het ontbreken van een kiel. De Romilly heeft een grote rompstabiliteit en kiest vanzelf een natuurlijke hellinghoek. Bovendien zeilen haar welvende zijboorden volstrekt droog, wat met de lage onderhoudseisen en veiligheidsluchtkasten allemaal belangrijke pluspunten zijn.

Met één hand vrij

De Romilly is bedoeld als een comfortabel zeilscheepje voor dagtochtjes, dat je achter de auto naar wisselende uitvalshavens kunt meenemen. Stahoogte of een vast kombuis tref je binnen niet aan. Wel is het interieur tijdens het ontwerp uitvoerig op zit- en beenruimte getest, totdat alles zijn logische plek kreeg. De zitbanken vormen twee volwassen kooien, terwijl een halfronde dektent op glasfiber staven over de kuip het aantal slaapplekken in een handomdraai verdubbelt. Van condens heb je in het roefje vanwege de met schuim geïsoleerde constructie geen last, bovendien is de binnenwand met cederhout bekleed. De Romilly wordt geleverd in diverse bouwstadia en kan met een ruime keuze aan opties naar ieders wens worden afgebouwd. Enthousiast geeft Nigel Irens zijn instructies over hoe je, desnoods in je eentje, wegzeilt met de Romilly. De procedure is simpel: trek eerst de bezaan omhoog en zet de schoot door. Merk hoe de druk op het achterschip de kop onder alle omstandigheden mooi in de wind houdt. Wandel naar voor. Het doorgelatte grootzeil laat zich zonder geklapper met een enkele val licht hijsen. Neem schoot en roer ter hand en weg ben je. Op naar nieuwe horizonten. Altijd heb je wel een hand vrij om terug te groeten naar bewonderaars.